

ARANYOSVIDÉK

Társadalmi, közigazgatási, közgazdasági és szépirodalmi hetilap. — Torda-Aranyos vármegye hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	8 korona (4 frt.)
Fél évre	4 korona (2 frt.)
Negyed évre	2 korona (1 frt.)
Hivatalos melléklettel egész évre	10 korona (5 frt.)
Egyes szám ára	16 fillér (8 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ

LOVASSY ANDOR.

Szerkesztőség: br. Jósika M. utca 38.

Kiadó hivatal: Fűszár és Sztrajjár könyvkereskedés.

Hirdetések díja előre fizetve:

Egész oldal	40 kor. — f.
Fél oldal	30 kor. — f.
Egy negyed oldal	10 kor. — f.
Egy nyolcad oldal	5 kor. — f.
Egy tizenhatod oldal	3 kor. 50 f.
Reklamsora	40 f.

A halál statisztikája.

Torda, december 15.

(L) A képviselőház elé tegnapelőtt szomorú statisztikát terjesztett báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter.

Ez a statisztika azokról az öngyilkosságokról és öngyilkossági kísérletekről számol be, melyeket a közös hadsereg magyar ezredeiben és a m. kir. honvédségnél a legénységi állományba tartozó egységnek elküldtek. A közös hadseregnél egy év alatt saját kezével pusztította el magát 147 és a honvédségnél 68 magyar fiú; öngyilkossági kísérletet követett el a közösöknél 68, a honvédségnél 12 ember.

Egy háboruban is elég volna ennyi áldozat; a most folyó kínai bonyodalomban aligha esett el felényi európai katona és midőn ezeket a megdöbbentő adatokat olvassuk, önkéntlenül azt kérjük, hogy ki az

oka és mi az oka ennek a rettenetes tizedelésnek?

Tudjuk jól, hogy személyileg nem oka a honvédelmi miniszter ur, nem oka talán a főtisztek sem, hanem oka az a borzalmas szellem, mely lidércnyomásként ül a mi hadseregünk felett, mely egy századnál több idő óta befészkelte magát katonai kormányzatunkba, mely a durva káplároknak és kegyetlen őrmestereknek — úgy szólván — dietatori hatalmat osztogat; oka az a durvaság, mely csak anyagnak tekinti az embert, melybe nincs semmi nemesebb érzés, semmi jóindulat, a mely a kaszárnyák udvarán a bakkanos sarkával rugja agyon a szerenészetlen áldozatokban az ártatlan és megfélemlített népzet virágaiból nem lelkesedő vitézeket, hanem járomban nyögő, megálázott helótlákat akar nevelni, kiknek tudnia kell a fordulatokat és a kommandó szavak jelentőségét, meg kell ismerni a nélkülözést, a káplár

urak öklét, puskáik tusáját és a kaszárnyák ezer durvaságait.

Ezek a szegény áldozatok három évig rabokká lesznek a szabad haza földjén, kik felett extra, elavult, ósdi és drákói paragrafusok idélkeznek.

Az édes anyák déldegelőt szeretettel nevelik fel fiaikat; sziveikbe vésik a hazaszeretet kitörölhetlen bétűt, a szép és magasztos dolgok iránt való fogékonyságot és ezekre a féltve őrzött fiukra a poklok gyötrelme következik, ha benn maradnak a katonaságnál, az ütés, rugás, puskatussal való verés, arezulkópés, szétzúz benne minden nemesebb indulatot, megöli szívében a hitet, a lelkesedést, a férfias jellemet és kiirtja a lelkéből az önértet minden esírját.

A német császár, néhány év előtt radikális és trappans módon stüllesztette ennek a szomorú statisztikának egyre növekvő számadatait; a hadsereg hóhérait, legelőszőr is a káplárokat és az őrmestereket szedte rárobán, vetette börtönbe és egy ne-

TÁRCZA.

A légy.

— Az „Aranyosvidék” eredeti tárczája. —
(Monológ.)

Hess te! Hess te!

Ez mégis borzasztó! Ez a szentelen légy engem idéssé tesz; egész életemen keresztül üldöz. Más légy alszik legalább télen át; de ez ébren van nappal is, éjjel is, nyáron is, télen is és ha néha-néha megpihen, akkor is az orromra száll.

Miért nem száll inkább a lomniczi csücsra, vagy városunk legkiemelkedőbb pontjára, a főorvosur orrára?

Hess te! Hess te!

Emlékezem reá, hogy ez a légy már ott repkedett a bölcsőm felett és ha a dajkám az ölébe kapott, akkor is ott zümmögött a föléim körül és elvette az étvágyamot.

Mióta én ezt a legyet ismerem, azóta egy cseppet sem vénült, most is éppen olyan fiatal, fúrge, virgönöz és eleven, mint ezéltől harmincz esztendővel.

Tudomásom szerint ez alatt az idő alatt ötször nősült és ötször maradt özvegy.

Hess te! Hess te!

A gyermekei is, a kedves légyúriai és a kedves légykisasszonyok, mind elhullottak azóta, ki a tejfelbe fült, ki a légyfogóba szorult, ki a pókhálóba akadt, de ez az öreg, ez ül és folyton szemtelenkedik.

Hess te! Hess te!

És az a borzasztó, hogy ezt nem lehet megfogni, ezt nem lehet agyoncsapni mert olyan ügyesen parizoz, mint egy vívómester, folytonosan czikk-czakokban repked és ha én a czikkba kapok, ő már akkor a czakkban van.

A légyfogóba sem repül, mert olyan furfangos, mint egy róka és annyí esze van, mint egy egyetemi magántanár.

Az anyósom azt állítja, hogy azért szeret ez a légy engem, mert érzí rajtam a borszagot. Lehet, hogy igazza van az anyósomnak; mert néha olyan imbolyogva repked, mintha ő is be lenne rugva.

Már bele is törődtem a sorsomba, nem is zúgolódom miatta, sőt néha azt is megengedem, kiváltha költeményeket írjak, hogy

a fejembűbjára kuporodjék; mert a szárnyas háziállatokban is szeretem azt, a melyik okos; már pedig ez a légy okos, hiszen annyira haladt a tudományban, hogy megtanult írni is; az igaz, hogy nem tud egyéb írásfélét, mint a pontot, de ez is elég egy légytől.

Hess te! Hess te!

Na, tessék, most meg a fülembé repült.

Hopp! Megvagy kis zsvány! (Kezével a bal félre csap.)

Dehogy van meg, tessék nézni, itt a másik fülemben kirepült. Ott van! Itt van! Amoda repül! Emide repül! Zűm! Zűm!

Hess te! Hess te!

Ez a légy elkísér engem a sírig, még a koporsómon is fészket fog rakni.

A mamám azt állítja, hogy az a légy van már legalább ezer esztendő, valami elátkozott baletáncosnő lelike szállt bele, a ki beszantotta már az édes apámat, a nagyapámat és a szézapámat is.

Ez a légy nem a piacdon született, hanem Ázsiában, a Góbi sivatagon és a magyarokkal együtt jött be.

Hess te! Hess te!

Sokszor, egy-egy félnapra, derült, ve-

Lapunk mai számához egynegyed ív melléklet van csatolva.

hány ilyen féle ítélet után csökkent is az öngyilkosságok a német hadseregben, de nálunk megmaradt a régi, elavult rendszer, melynek következménye volt annak idején Kö-nigraetz.

A képviselőház nem sokára tárgyalni fogja a honvédelmi misztérnek fentebb említett jelentését.

Ez a kérdés nem pártkérdés; sőt nem is politika, hanem egy nagy társadalmi probléma, melyen változtatni kell.

Szülők zokogása, testvérek jajkiáltása nem hallik ugyan a magyar országgyűlés házába, de oda jutott az a borzalmas statisztika, mely a fiatal katonák elhalálozásáról, illetve öngyilkosságáról szól; mely felett gondolkodni kell nemcsak a miniszternek, nemcsak a kormánynak, hanem főképp a magyar képviselőháznak, melynek tiltakozó szava bizonyára megfogja szelidíteni a kaszárnyák tigriseit, szabaddá teheti az agyongyötört rabszolgák szívét, lelkét, gondolkozás módját.

Mert ha ez a szomorú statisztika évről-évre növekszik, akkor nem csoda, ha azzal együtt gyarapszik a gyűlölet, az ellenszenv a hadsereg iránt, mely halálba kerget minden esztendőben egy pár száz derék magyar ifjút.

A vármegyeházáról.

(Saját tudósítónktól.)

— decz. 15.

Torda-Aranyos vármegye önkormányzatának a hét folyamán egymást é-

rőfényes időben el-elűnik, ilyenkor repked a Kárpáttól az Adriáig, de este felé mindig visszatér az én orrom hegyére:

Hess te!

Ha nagyon hideg idő van, ha esik a hó, sikolt a téli szél, nem az ajtóhasadékba, nem is a kemence torkára, hanem az én bajuszom közé búvik. Azt hiszi a nyomorult, hogy az én bajuszom egy muff.

Az állatorvos, a ki jó barátom és a ki ért is az állatokhoz, azt tanácsolta, hogy gyujtsak cigarettáira, attól majd elvadult. Rágyujtottam, így ni! Es tessék nézni, ennek a hitvány bogárnak a nikotin sem árt, az sem űzi el, itt repked körültem, a füstöt fellegnek képzeli és azt hiszi, hogy ő a fellegnek között az angyal.

Ördög vagy! Lidérez vagy, nem angyal. (A légy a pálinkás üvegbe röpül.) Nihi! Kelepezőbe került a gonoszvető! Hess te! Hess te!

Szomjas vagy kis zsvány, szomjas vagy? Nahát igitál! Végre megfogtalak! (Felírza az üveget.) Igyál! Igyál! Én meg téged iszál meg. (Felhajja a pálinkát.) Igy ni! Most már legalább megsabadultam tőled.

Hess te! Hess te!

L. A.

ték a gyűlések. Hétfőn az *állandó választmány*, gyűlésezett, kedden volt a *törvényhatósági bizottság* rendkívüli közgyűlése, szerdán a *közigazgatási bizottság* tartotta meg havi rendes ülését, csütörtök reggel óta pedig a *közigazgatás egyszerűsítése tárgyában* tanácskozott a tisztikar.

Ezeknek a gyűléseknek a lefolyásáról következőket írja tudósítónk:

Közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

— december 15.

Folyó évi december hó 12-én tartotta meg Torda-Aranyos vármegye közigazgatási bizottsága rendező havi ülését.

Jelen voltak: Gróf Bethlen Géza főispán elnöklété alatt: dr. Belegy Miklós alispán, dr. Horváth Miklós vm. főjegyző. Lovassy Andor vm. főjegyző, dr. Szentpétery Lajos vm. főorvos, Alacs Zoltán kir. főbíró, Feszty Géza ár. elnök, Tóth István kir. tanfelügyelő, Kovacs Lajos főesperes, Gróf Zichy István, dr. Wolff Gyula, Mezey Lajos pénzügyigazgató, dr. Sebestény Odón kir. ügyész, továbbá, mint alispáni előadók: dr. Gruber József, dr. Várady Gáspár ügygyököl és Novak Miklós szemvevő.

As alispán havi jelentése.

Felolvasatott az alispán havi jelentése, mely szerint a lefolyt november hónap negyvenkilenc darab külföldre szóló utalvél adattal ki, melyből öt Európába a többi Monarchián felbő. Tízszáz bejelentést M. N. Csán, Aranyos Polyan, Bogyon, M. Orbó, Mohács, Aranyos-Lóna, Gerend, O. Léta, Kis Oklos, Kákova, Szt. László, Sz. Kocsárd, Kis Iklandról, ezekből hat gyűjtőgyűlésből, öt gondatlanságból és kettő nem tudható okból ért.

A vármegyeház bürtönében november hó folyamán egy egyén volt elzárva, ez az egyén és vagyon biztonsága nagyobb megtámaszása nem fordult elő.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

Az elmúlt november hónap a kir. tanfelügyelő megátogatott 3 állami, 9 gör. kath. 1 gör. keleti, 1 ev. ref. és 1 iparos-tanonc iskolát. A tapasztalt hiányok pótlására a szükséges intézkedések megtételtek.

A kir. ügyészség jelentése.

Az elmúlt hónap a törvényszékhelyiségben letartóztatva volt 100 egyén. Ezek közül a hónap végén letartóztatva maradt 73 egyén, melyből 65 elítélt és 8 vizsgálati fogoly.

Az egészségi állapot kedvező volt ugyanarrá, hogy egyetlen betegülési eset sem fordult elő.

A kir. főmérnök jelentése.

Az állami közutak állapota a lefolyt hónap elég jó volt a közlekedési akadály, vagy elemi kár nem fordult elő. Az előírt építési munkálatok egy vállalat kivételével teljesen befejeztettek.

A törvényhatósági közutak állapota a hó első felében elég jó volt, azonban a nedves időjárás beállta után a még teljesen

jól meg nem kavicsolt utak állapota kifogástalannak nem mondható.

A kir. pénzügyigazgató jelentése.

A folyó évi november hónap befolyt egyenes adóban 1900-as korona 30 fl. hadmentességi díjban 5132 kor. 26 fl. adó-behajtási illetékben 834 kor. 32 fl. adó-behajtási költség térítvényekben 77 kor. 30 fl. fogyasztási és italaadókban 23766 kor. 37 fl. dobány jövedék címén 37964 kor. 36 fl. jog és bélyeg illetékben 36762 kor. 28 fl. egyenérték illetékben 1089 kor. 34 fl. országos tantói nyugdíjban 772 kor. 24 fl. iparkamarai illetékben 553 kor. 31 fl. birtokrendezési költségekben 14 kor. 10 fl. fegyver adóban 180 kor. országos ordei alapján 2 kor.

Özv. Hirsch Májnére gerendi szeszgyárában november hó folyamán 2095 hektoliter fok abszolút alkoholt, Mendel László tordai öbörgyárában 180 hektoliter sör termeltetett.

Ricetési halasztás három esetben engedélyeztetett.

A várm. főorvos jelentése.

Az elmúlt hónap a járványos ragályos fertőző betegségek közül előfordult a typhus Alsó-Szt. Mihályfalván, M-Ludason, Nagy-Iklándon, Székely Kocsárdon, és Torda városában. A diphteria Aranyos-Lónán, Felvinczen, Maros Lekenzen, Maros-Ludason, Alsó-Fülén, és Torda városában.

A sződávizgyárak az öbörgyártárak megvizsgáztatnak és kifogástalannak találtak.

Járványos, ragályos állati betegségek közül a sertésvész fellépett M.-Órke és M.-Káspus községekben.

Ezzel meg az apróbb folyó ügyeket adták elő, melyek után az ülés véget ért.

Megyel közgyűlés.

Torda-Aranyos vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 11-én tartotta rendkívüli közgyűlést, mely alkalmossal a következő tárgyak nyertek elintéztet.

Kihirdetettek az időközben érkezett törvények.

Szabolcs vármegye átirata a köztisztviselők hivatali fizetésének adómentessége tárgyában tudomásul vétetett.

Az esküdtek felszólalásainak elbírására hivatot bízámi férfiak megválasztattak Thoroczky Lajos, Miksa Imre, gróf Bethlen Bálint, Derzi Károly, Gombos László, dr. Valf Gyula, Veress Károly, Veress Sándor, Dindar István.

A legújabb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke az 1901 évre kiegészített.

A választott megyei bizottsági tagok névjegyzékének változása után való kiegészítésére vonatkozó intézkedések megtételtek.

Az 1901. évre helyettes tisztjelgyészszé Lengyel Kristóf megválasztottat.

A közg. bizottságból folyó év végével kilépő öt tag helyére megválasztattak br. Zeyk József, dr. Wolff Gyula, Thoroczky Lajos, Kovács Lajos esp. és dr. Vértán Endre.

Az igazoló választmány tagjait közfelkiáltással megválasztattak Lengyel Kris-

tőf, Bornemisza Gyula, Veress Károly, és Betegh Jenő. A főispán törvénybe gyökerező jogánál fogva kinevezte elnöknek dr. Wolff Gyulát tagoknak Kovács Lajost, Thorockay Lajost és dr. Horváth Miklóst.

A vármegyei körjegyzői nyugaldíj alaplapot kezelő választmányának úzv. Duka Gyulánál kérvényre tett jelentése folytán igénye megállapított.

Fodor Árpád nyugdíj visszatejtítés iránti kérelmével elutasított.

Tócsa Traján jegyzői jelölti segély iránti kérelmével elutasított.

Dr. Szirtes Körösvos oklevele kihirdetett.

Alispánnak a Vörösmarty Mihály szobrász elhelyezett korszori költségeire vonatkozó jelentését tudomásul vették.

Torda-Aranyos vármegyei kör és községi jegyzők egyletének a nyugdíj alap gyarapítására vonatkozó kérvénye, alispán nem lévén, nem teljesített.

A marosvásárhelyi községi közigazgatási tanfolyam hallgatóinak segély iránti kérvénye, miután alap nincs, nem teljesített.

Az alispán indítványra a maros-ludasi járás területén létesítendő telephoz hálózat költségeire vonatkozó jelentés tudomásul vétetett.

A Körösvosok fizetésének rendezésére alispán utasított.

Schuller Albert felvinczi járás orvosnak 600 korona jutalom szavaztatott meg. Siklósd Ódón nevelési pótlétra megalapított.

Több község 1899 évi számadása felülvizsgálatot.

Több község 1901 évi költségvetését felülvizsgálatot.

Torda város képviselő testületének hármas szabályrendelete jóváhagyott.

Alsó és Felső-Szolcva, továbbá Alsó és Felső-Podajna községek fordulósi hitközségüknek a nyomásos gazdasági tárgyakban szerkesztett szervezeti szabályzata jóváhagyott.

Maros-Ludasi község képviselő testületének a köztemető helyére vonatkozó határozatát megváltoztatták és a község köztemetőhely létesítésére utasított.

Mohács község képviselő testületének községi ingatlan elidegenítésére vonatkozó határozatát költségvetés megisméltette.

Torda város képviselő testületének a "közvágóhíd kezeléséről és használatáról" alkotott szabályrendelete pótlásra visszavont.

Gyéres és Gyéres-Szentkirályi község képviselő testületének az aljegyzői és könyvis állások egyesítésére vonatkozó határozata jóváhagyott.

Aranyos-Polyán község képviselő testületének a községi szolgálat és ajálj örök fizetésére vonatkozó határozata jóváhagyott.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Torda-Aranyosvármegye tisztikara gróf Bethlen Géza főispán előlétele alatt, csütörtök óta nagy szabadság alatti, csütörtök óta nagy szabadság alatti, csütörtök óta nagy szabadság alatti tart a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában; a mozzalom a belügyminisztérium kőbélből indult ki s ha a közigazgatás a sok sallangtól megszabadulhat ereje lehet.

Az értekezleten jelen voltak:

Dr. Betegh Miklós alispán, Lovassy Andor főjegyző, Velits Ödön polgármester, dr. Szempetery Lajos várm. főorvos, dr. Horváth Miklós tisztifőjegyző, Alacs Zoltán kir. főmérnök, Vlászka János, Mészáros István, Ferenczy Jenő, Szemerény Gyula, Zarándy K. Lipót, Felföldy Béla főszolgabírók, Szederjessy Ödön, postafőnök, Sandor Ákos főispáni titkár, dr. Gruber Zoltán, dr. Betegh Jenő, dr. Boke Antal főkapitány, Sófalvi Sándor városi pénztárnok, Tóth Olivér városi számvéve, Borbély Máté várm. főpénztárnok, Nagy Albert várm. főszámvéve, Roer Dénes és Novák Miklós várm. alszámvéve, Módy Mihály, Ince Antal, Harmath Jenő, Todor János községi, illetve körjegyzők. Az útvív javaslatokat a napokban fogják feltarjesztani a belügyminiszterhez.

Pénzhamisítók a vádlottak padján.

— dec. 15.

Igérgetet tettünk lapunk múlt számában, hogy erről a szenzációs bírópöröl — a melynek tárgyalása a kolozsvári kir. törvényszék előtt f. hó 10-én vette kezdetét — részletes ismertetést fogunk adni. Ez ígérgetünket váltjuk be az alább közlöttök által.

A vádlottakat, a kik felett a kir. törvényszéknek ítékeznie kellett; ezek: Csongvay Béla, Páska Simon körjegyző, Nagy Ferenc koszmáros, új. Sáva Károly szamosfalvi lakos, Pászti Aladár torda-turi birtokos, Fenyes Viktor könyvművész, Bago István.

A tárgyalást dr. Göcz Jenő nyitotta meg. Mindegyik vádlott — egy-egy rendor fedezte alatt — keztyűsen és teljesen díszben jelent meg a tárgyaláson, köztük legnagyobb érdekességet keltvén magukat az "ur" — (Csongvay B.)-től vádolt társai, valahányszor az ő nevet említett, mindig ezzel a jelzővel illeték. És mindegyik vádlottak ott volt a tárgyaláson védő ügyvéd (köztük Dr. Vertán Endre), a kik hivatala vannak a váddal szemben minden lehetőséget megenni védelemük érdekében — és ott van a végfogyatási természetesség, a mely e pörök minden részlete iránt érdeklődik és türelmetlenül lesi a fejleményeket.

A kihallgatás.

A kihallgatást Pászti Aladárrel kezdik meg, a ki a pénzhamisítás bűntényében való részességét beismeri, s azt állítja, hogy a pénzhamisítók szövetségébe Csongvay rábeszélése folytán lépett be, beavatván őt is tervébe. "Sorsüldözött ember lévén — mondja a törvényszék előtt Pászti — elszédített a pénzszerzés révén elérhető jólét gondolata, s így hamar beleegyeztem mindenbe." Aztán tevékeny tagja is volt a bűnszövetségnek, mert két évvel ezelőtt egy *Merts* Károly nevű metszővel egy finom metszvényit készítettett egy grófnő számára, de ez előbb címre, majd kőre eszközölt metszvények nem sikerültek és így Fenyes ajánlatára egy más ügyesebb embert találtak Szigethy Péter személyében, a kit Csongvay majd Csegebe, majd

Tordára vitt a kőmetázés végzése, a mely aztán öt jól sikerült, hogy használható lehetett venni és elég rövid idő alatt mintegy 9—10 ezer forint értékű hamis tízes készítettett. Végül előadja, hogy a pénzhamisítás eszméje Csongvaytól származott.

Az "ur".

Következett ezután Csongvaynak, az "ur"-nak kihallgatása, aki főfősságáról egy-egy pillanatra megfeledekent és sir, zokog, — miközben szava is elakad. Legjobban rajta vehető észre a hosszas vizsgálati fogságnak, jobban mondva a szabadság hiányának a romboló hatása; egészen megviseltnek látszik, a kit nagyon de nagyon kell hogy bánson a börtön levegője; anynyival is inkább, mivel ő magát a börtönpörben teljesen ártatlannak vallja.

Nyolcz hónapja vagyok vizsgálati fogságban — mondja — ezalatt vagyonomat elárverezték, egész ésegem tönkre ment, becsületemet megdurholták — pedig ártatlan vagyok. Bevallja azonban, hogy vádlottakkal ismeretségbe volt és tudott is a pénzhamisítás bűncselekvényéről; de azt a leghatározottabban tagadja, hogy velők közelebbi összeköttetésben lett volna. S mikor ezen tagadásával szemben a vizsgálati iratok alapján megemlít előtte az elnök, hogy a bankpörés ügyében Pásztóinál járt, a felháborodás hangján kiált fel: — Hogy is teheti fel rólam a tekintetes bíróság, hogy egy olyan emberhez, mint Pásztóhy elmentem volna.

Szemébe mondja.

Pásztóhy Csongvay tagadását leczafolja a szemébe mondja, hogy igen is ő volt a kezdeményező, ő volt a bűncselekvényben is résztvevő, a mozgató; mire Csongvay kijelenti, miszerint tudomása van róla — ugymond — hogy mind a hét vádlott összeszántit ellene, hogy ott hagyják a bajban, ok pedig megmenekedjenek.

Pásztói a Csongvay tagadására aztán idegesen mondja:

— Én csak egyszerű ember vagyok, de nem tudnám megietni, hogy az igazat eltagadjam, mint Csongvay Béla ur.

A tanúk vallomása.

Csongvay ártatlansága bebizonyítására több tanút jelölt volt meg, a kik igazolni fogják, hogy ő igit Pásztóit és társait a hamis pénz gyártás miatt felakarta jelenteni és figyelmeztette őket, hogy hagyjanak fel a bűnos manipulációkkal. Ilyenekül voltak a tárgyalásra megidézve tordáról: Placintár Károly, Tóth Miklós, Szász Dénesné, Nagy Márkó, a kik azonban — az igazság mellett arkan megmaradni — vallomásuk rendjén kijelentették, hogy nekik Csongvay feljelentési szándékáról tudomásuk nem volt, előtük azt soha nem nyilvánított. Csongvaynak — igen természetesen — ezen javára nem szolgáló tanu vallomásokra ki kellett aztán jelentenie, hogy a tanuk nem vallanak igazat.

Fenyves.

Beismeri, hogy vádlottakkal ismeretségbe, összeköttetésbe volt; vallja, hogy ő a Pásztói rábeszélése folytán lett társ a bűncselekvényben, úgy annyira, hogy aztán később már nem volt képes védekezni a gonosz inceselkedésével szemben, bármily

erősen akarta lelkiismeretét is segítséggel hívti. Bevallja, hogy az ő utasítása folytán eszközöltettek a metszvényben azok az utólagos javítások, amelyek aztán azokat teljesen alkalmasokká tették a hamis pénz gyártására. Fenyvessy szembeváltott Csongvayval is, ki ez alkalommal sem volt hajlandó igazaknak elismerni azokat a tényeket, a mivel őt Pásztói és Fenyvessy alaptalanul gyanúsítják. . .

Szigethy.

A tárgyalás másnap (f. hó 11-én) Szigethy Péternek a kihallgatásával vette kezdetét, a ki mindenekelőtt kijelenti, hogy ő *ártatlan*, mivel őt Csongvay és Pásztói rábeszélések, majd veszélyes fenyegetésekkel vették reá, hogy a kivánt metszvényeket megcsinálja, ezeket — három hétig tartó munka után, miközben itatták, részegítették, Csongvay csegezi házában fejezte be. A veszélyes fenyegetés illusztrálására felhozza a többek között, hogy Csongvay egy alkalommal saját házában így szóltott hozzá Pásztói jelenlétében: — Innen, barátom, élve ki nem mezdöl. Vagy megcsinálja a hamisítványt, vagy nem, — különben a csodásan agyon fogja verni, mint a kutyát. Így lett ő tehetetlené téve s vált akaratalanul is büntársává a bünszövetségnek. A hamis tízeseket Páskához vitték, ki ebben az ügyben a kinstartó szerepét vitte.

A büntársak ilyen táviratokat váltottak egymással: p. o.

A lérképet hozd magaddal, erdő ügyben találkoznék. Szolnoki.

Aminék értelme ez volt:

A hamis tízeseket vedd magadhoz s tovbáadás cseljából jöjj velem Szolovsára.

Egy másik így szól

Ígéredet szerint, ha leheted, reggel 6 órákor hozd el és légy az őregnek. Szolnoki.

Ebben a táviratban őreg alatt Nagy Ferencz értendő, Szolnoki alatt pedig Csongvay.

A szembesítés alkalmával Csongvay mintent tagad, míg Pásztói és Fenyvessy Szigethy vallomásának igazat adnak.

Páska.

Kihallgatása rendjén mindenekelőtt kijelenti, hogy bünségnek nem érzi magát. Vallomásának rövid kivonata a következő: Ez év március havában Csongvay azt közölte vele, hogy egy ur megakarja venni erdőségeit. Ez az ur (Marosi álneven) Pásztói volt, a ki Szigethyvel az erdővelét ürügye alatt április 4-én megjelentek Páskánál, amikor felkérték, hogy a multkor itt jártukban (mert márciusban még jártak nála) hagyott hamis tízeseket adja át, a mit Páska meg is tett. A mikor pedig nem sokkal ezen látogatás után Páska Szebenbe ment, adóssági ügyben az Albina hitelbankkal intézkedni, Gyéresen találkozott Szigethyvel és egy más urral, a kik egy csomagot adtak kezébe, ráparancsolva, hogy azt vegye magához. Gyantotta, hogy hamis tízesek vannak benne, s a nagy félelem miatt szivörgőket is kapott. Visszakerkezve Szebenből Tordára, a csomagot az ügyésznek akarta átadni, de nem léltan tanuja, hogy kitől kapta, ne hogy gyauássá váljék, jobbkat látta haza menni és az egész csomagot elégetni.

Páska az elnöknek arra a kérdésre

hogy mikor Pásztóival és Szigethyvel találkozott a gyéresi állomáson, a kezébe adott csomagot miért fogadta el, a következőleg válaszol: „Nagyon megvoltam lepetve és nem mertem szólni, mivel féltem, hogy megölnek.“

Baga.

A harmadik napi tárgyalás Baga Istvánval vette kezdetét, egy alig tizennyolcz évesnek látszó fiatal emberrel, aki beismeri bünsőségét, s a ki valja, hogy Szigethy birta reá a pénzhamisítás büntényében részt venni. Felhozza, hogy a készített gép több ideig Nagy Ferencznel volt Tordán, ahol a hamisított dolgoztak és nemcsak lenyomatok, hanem metszeteket is készítettek. Felhozza, hogy Csongvay erőszakolta őket a kitarító munkára — lelővessél is fenyegetöze.

Csongvay a fenyegetést tagadja, míg a vallomás egyéb részét igaznak ismeri el.

Nagy.

Baga után Nagy Ferenczét hallgatták ki, aki elismeri, hogy a pénzhamisításról tudomása volt, mennyiben a gépek és a metszetek egy ideig az ő tordai lakásában voltak, a hol Szigethy, Baga, Fenyvessy több ízben dolgoztak, Pásztói és Csongvay pedig gyakran megfordultak.

A szembesítés alkalmával Csongvay mindent tagad, amit Nagy reá nézve terhelőleg vall.

Iffy Sára.

Vallomását azzal kezdi, hogy ő nem érzi magát bünségnek; mert ő nem azért adott volt a mult év febr. havában Pásztónak 150 frtot, hogy ezzel az összeggel a hamisítványok készítésébe hozzájáruljon, hanem azért, hogy keresessen számára egy neki megfelelő állást.

Pásztói a szembesítéskor a Sára Károly bünsőségét hirdető vádját fenntartja, melyet megarósít Fenyvessy is, állítja, hogy éppen Sára volt az, a ki a munkálatokat sürgette.

A negyedik napi végtárgyalás során az elnök a Csongvay, Pásztói és Szigethy vallomására hivatkozással, azt nyilatkoztatja ki Páskának, hogy neki előre elhatározott szándéka volt Gyéresen, amikor Szebenbe volt utazandó, a pénzhamisítókkal találkozni. Páska azonban, a ki egész vallomása alatt keservesen sir, ártatlanságát hangoztatja, majd büntársaihoz a következőleg szól:

— Én az urakat nem akartam soha bajba keverni; mondják meg tehát az igazat és ne tegyenek engemet szerencsétlenné.

Erre a provokáló felhívásra Pásztói és Szigethy kinyilatkoztatják, hogy ők nem mondhattak egyebet, csak az igazságot.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejezést nyert; de megeléggel hatott a bizonyítói eljárás befejezése előtt tett vallomása Baga Istvának, a ki azt vallotta, hogy terbe volt véve egy időben a kapzsi és alkalmatlanná vált Pásztóinak a lábától eltevése, — s ezen ter végrehajtására Csongvay és Szigethy vállalkoztak; de a gyilkosság keresztülvitele — közbe jött akadályok miatt — annyiban maradt.

Ez a vallomás tehát, s melyet Baga

önként tett, határozott bizonyíték a mellett az igazság mellett, hogy a ki egyszer a bűn útjára lépik reá: abban okvetlenül kihal fokozatosan minden erkölcsi érzés, s az képessé válik később a legnagyobb bűn elkövetésére is, csak alkalma lehessen reá. Csongvay és társa is kezdetben csak a pénzhamisítás büntényével zavarták a társadalmi jogrendet, s ime Baga vallomása szerint már csakhamar keszen állottak volna arra is, hogy gyilkosságot kövessenek el.

A végtárgyalást ezek után a kir. törvényeszek f. hó 18-ig elhalasztotta és pedig azon okból, mivel szükségesnek mondatott ki a hamis tízesekre vonatkozólag az osztrák magyar bank budapesti főköjének két szakértőjét is kihallgatni.

Ezen hosszas lefolyásu bűnpör eredményét tehát csak lapunk jövő számában közölhetjük.

Levél a szerkesztőhöz.

Szerkesztő ur kérem szépen Nyakunkon a Karácsony, Ide s tova hó is jócsap Ékeskedik a rácsom. Vénül az év s nem sokára Itt lesz már a Szilveszter, Farsangolni kívánokzik A hat lányom még egyszer.

Borzasztó az, hogy e sóra Kedvem rögtön oda lett, Nem esoda; mert a pénzemet Elviszi a toillette. Hű nem majd ott a teremben Szundit fog nagyokat S a leányok illogetik, Billegetik magukat.

De mit ér a billegetés, Mit ér a tánc s a zene, Ha elviszi a vőlegényt Az ördög s a fity f. . . Szerkesztő ur, kérem, írjon Lekésítő sorokat. Hogy helybeli hat gavallér Vegye el hat lányomat.

Kesergő családapa.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Gróf Bethlen Bálint országgyűlési képviselő a napokban Tordán időzött.

— **Áthelyezés.** Dr. Folyovich Albert topánfalvi kir. aljeleazott áthelyezték Kolozsvárra.

Uj főispán. Kolozsvármegye népszerű alispánját gróf Lázár Istvánt a király brassói főispánja nevezte ki.

— **Hivatalvizsgálat.** Gróf Bethlen Géza, vármegyei főispánja, ma vizsgálta meg a tordai főszojgábiró hivatal ügykezelését és vizsgálatait folytatni fogja a városnál és egyes körjegyzőségeknél.

— **Kinevezés.** Mészáros János végzetjoghallgató tordai lakost kineveztek a helybeli kir. törvényeszekhez joggyakornokká.

Karácsonyi és ujévi képes levelező-lapok állandóan 2000 drb rak-tárom. Mind ujdonságok.

Kapható: FÜSSY és SZTUPJÁR ezelőtt Harmath J. könyv- és papir-kereskedésében Tordán.

— **Gróf László Jenő.** Egykedves népszerű ember elhunytáról kaptunk gyászjelentést; Szárhegyi gróf László Jenő munkás életének 55-ik évében tüdőgyulladásban meghalt Medgyesfalván. Gróf László Jenő egyike volt az ország legerősebb embereinek s a leghíresebb medvevadászoknak. Legendákat beszélnék testi erőjéről. A hegy menedékein kereket nem kötött, hanem kinyult a kocsiból és úgy fogta meg a kullókat. Egyszer fogadásból végig szántott egy dűlőföldet. Fiatal éveiben csikorgó téiben, bunda nélkül utazott a BIASINI „delizánczon” Kolozsvártól Nagyváradig és semmi baja nem lett. Midőn hosszantartó kínos betegség miatt nem űzhetette a sportot, felcsapott iparosnak, megyefalvi műasztalos ipartelepe híres volt országszerte. Hosszas és kínzó gerinczaj gyötörte éveken keresztül, de ezért meglátogatta jóbarátait, ismerőseit. Sokat vadászott Magaslakon gróf Zichy Jenőnél MILDAN királyi társaságában. Pár évvel ezelőtt gróf CSEKONITS Endrénéll nyaralt Zsombolyán, hol éppen ott időzött a híres hypnotiseur NEUKUM FERENC is; a ki csodákat mivel a társaság több tagjával és a házi családokkal, különösen egy szobaleánnyal, kit sokszor delejes álomba ejtett. Gróf László Jenő kérte NEUKUMOT, hogy őt is altassa el és hypnosissal gyógyítsa ki, de NEUKUM nem tudta elalattani. Gróf László Jenő a hatvanas években sokat időzött Biharban, onnan is nősült TAMASDÁRÓL; egy báró BORS leány volt a felesége. Sok barátja volt a vármegyében, kik szerették, becsülték benne a jó barátot, a kedves gavallér embert. Egy alkalommal BEÜHY ALDASI bemutatja őt egy VERMES MIHÁLY nevű birtokosnak. A kis természetű Vermes a bemutatás alkalmával végig mérte gróf László Jenőt, akiből nem igen nézte ki a mágnást és így szólt: *Lászlónak* László vagy, de grófnak nem vagy gróf azt tudom. Gróf László Jenőt két leánya, a párhujban agyonlőtt gróf BISSINGENÉ, tororbái báró LIPTHAY FRIGYESNÉ és ezek gyermekei gyászolják.

— **Takarékpénztári ülés.** A Tuda-Aranyos vármegyei takarékpénztár r. t. igazgatósága f. hó 12-én rendes gyűlést tartott, melyen Gróf Bethlen Géza főispán ó méltósága elnöksége alatt jelen voltak: dr. BÉTEG MIKLÓS, dr. HORVÁTH MIKLÓS, MÉSZÁROS ISTVÁN, VELITS ÖDÖN, MENDEL LÁZÁR, SIMON és dr. SZENTPÉTERI LAJOS. A gyűlés Velits Ödön vezérigazgató előterjesztését az intézet növekedő forgalmáról a betét átalány növekedéséről öröndetes tudomásul vette: a folyó évi összforgalma eddig 16 millió korona volt. Az évi eredmény kielégítőnek ígérte. Elintézték továbbérvő intézeti ügyeket, jótékony célra adtak bizonyos összeget és több új kölcsönt szavaztak meg. A társasorlat rendjén az igazgatóság SCHARL VILMOS, a takarékpénztár derek könyvelőjét, *cégvezetői jogosultsággal* ruházta fel.

— **Vallásos estély.** Az új-tordai ev. ref. egyház f. hó 16-án vasárnap este 6 órakor az állami iskola termében tartja ez évben az utolsó vallásos estélyét. Felolvasnak: MOLNÁR LŐRINCZ, ev. ref. lelkész, KOVÁCS DÁNIEL polg. iskol. tanár. Szavalt Csutak Zsuzsánna. Énekel az új-tordai

ref. vegyeskar. A begyűllendő adományok a kolozsvári szeretetház javára fordítatik.

Igazán nem értjük minő jögon jövőnk mi ahhoz, hogy a kolozsvári szeretetház javára adományokat gyűjtünk. Ha jól tudjuk, a vallásos estélyeknek az volt a célja: hogy az itteni szegény sorsuakon segítsen. Összegyűlt 16 frt és ezt már oly nagy összegnek tartja a rendezőség, hogy a további gyűjtést fölöslegesen tartja. Avagy talán Új-Tordán a szegénysorsuak száma annyira megapadt, hogy a segélyre nem szorul senki. Hisszük azonban, hogy az egész csak tévedés.

— **Hangverseny.** Az „Erzsébet” jótékony nőegylet 1900. december 6-án 16-án vasárnap a város nagyerőmében a városi szegények és a szegény iskolás gyermekek segélyezésére és felruházása céljából jótékonycéli hangversenyt rendez. A műsor a következő: 1. TITI „Havas gyopár”. Nyitány. Előadja a műkedvelők vonós zenekara 2. Felolvasást tart STERN KONRÁD úr. 3. „Schubert Sonata” Előadva hegedűn PISÓ ADÉLIN és zongorán GRÉB ILONA urhölgyek által. 4. Liszt Fer. Rigolettó Ábránd. Zongorán előadja: HELÉNYI BELÁNÉ urhölgy. II. Kéz. 5. Schumann zongora ötos. I. és II-ik tétel előadva Zongorán HELÉNYI BELÁNÉ, I. hegedű PISÓ ADÉLIN urhölgyek II. hegedű KUNZ ÖDÖN, viola WOLFF GÁBOR, gordonkán SCHARL VILMOS által. Karczaj Vilmos „Az utolsó felvonás”. Magánjelene előadja SÍPOS BÉLA. Viniawsky Legenda. Hegedűn PISÓ ADÉLIN, Zongorán GERÉB ILONA urhölgyek. 8. Baba tündérből Balsette. Előadják MEZEI ARANKA, GOMBOS MARILKA, VELITS ILONKA, GAJZSÁG ÖLKA, SZÉPLAKY IRÉNKE, POLONYI ERZSIKE, KLEINLÉMPÉ ELLA, GARDÁN ERNA, BÉNYÓ ILONKA, MIRON IDA, MEXEI VICTOR, MIRON ÖDÖNKE, KOVIG KÁROLY, ALBERT ANDOR és PISTIKE, GÁSPÁR JÁNÓ. Tekintettel a nemes család a rendezőség ez uton is felkéri Tordia város közönségét, hogy adományokat természetben is köszönettel fogad és azok CSOMGUY DOMOKSÉNA alelnökhöz küldendők.

— **Betörés.** Vasárnap az esti órákban vakmerő betörők hatoltak be dr. PAPP LÁSZLÓ fővárosi ügyvéd lakásába. A lépcsőszobából nyíló ajtó alkulescsal felnyitották a redőnyöket leeresztve lámpafényrel, hideg vérrrel és nagy körültekintéssel begették munkájukat. Minden mozdítható tárgyat a mi értékét képviselt nyáláb számra vitték el magukkal. A tetteseket, kik hármán, esetleg többen is lehetnek a rendőrség nyomozza. PAPP LÁSZLÓ pedig busan felsőhajtott, hogy mégis jobb volt joggyakorolnoknak lenni Tordán, mint ügyvédek Budapesten; mert lit nem vihették el az ő értékeit a betörők.

— **Táncestély.** A tordai iparosok önk. egylete f. 1900. évi dec. 26-án (karácsony másodnapján) saját pénztára javára a „KORONA” szálloda összes termében zártkörű táncestélyt rendez, a rendezőség elnöke MARINKA MIKLÓS, alelnöke TÓTH ISTVÁN. Belépti díj személyenként 1 korona. Fellépítések köszönettel fogadtatnak és hirlaplajugnyuztatnak. Kezdeté este 7 órakor.

— **Ifjusági ünnepély Toroczkón.** A David Ferencz ifjusági egytel december 9-én megtartott évszázónnepen az egytel egy évi működése

eredményéről számolt be, az ünnepély ugy erkölcsileg mint szellemileg sikerült és az ifjuság anyni és oly szép jelét adta mindkét irányu haladásnak, hogy az minden elfogulatlan egytél csak örömmel tölthetett el. Nem terjeszkedünk ki az ünnepély részleteire, csak röviden említjük fel az elnök NÉMETH ISTVÁN ismertetését az egytel működéséről, a dalkór szépen előadott ének számai és az igen jól sikerült szavaltokat. A nagyszámu hallgató közönség az egészét fokozód megjelptéssel hallgatta s elismerésének zajos tapsakkal és tetszés nyilváníttásokkal adott kifejezést. Az ünnepélyt tánc követte, mi anyagilag is szép hasznott hozot az egyletnek.

A poeta és a bitoros. A nagyváradi igalmas rendnek van egy fiatal, melegszerű tagja, egy kedves, gümbölyü arczu, irinkó, pirinkó páter, névezimert HORVÁTH AMADÉUS; a ki a klastrom ridég czellájában is a muzsaval kaczerkódott. Ez a kis páter a verseit az ott megjelenő „Szinházi Lapok”-ban adogatta ki.

Dr. SEHLAUCH LŐRINCZ bibornoknak is kezébe került ez a veszedelmes újsg és azt izente FELSER ANTAL kaponoktól a versisrásg szeretetenek, hogy ha tovább is pengeti a lantot, eltéteti őt az egyházmegyéjéből.

Az atyai intésnek meg is volt fogantaja, mert a szerelmes szívű AMADÉUS azóta hallgat, mint egy vízbe fulladt kezege.

Ha az inkriminált költeményeket a helyen közöljük.

Az elhagyott.

Nem elhagyott, ki elvonulva

Temetőt rompény ronszait.

Öt hessze jón a rengetegben,

Ahol esak a fény nem vakit.

De ki az emberadában

Hába hirdet szepet és nagyot,

S a hitvány lelkek meg nem értik,

Csak azt szánjátok az elhagyott.

A koldus.

Nem az a koldus, nem az az árva,

Ki eltaszítva a nagyvilágba,

Ajtóról ajtóra kócsot,

Csak az a koldus, csak az az árva.

Körözse bár az ölvök árja:

Kit nem szeretnek, s a ki nem szerot.

Horváth Amadéus.

— **Késelő amazon.** SIKÓ PÁL bágyon lakos és hó 13-án beszállott PAPP TODÓRNÉ fogadójába és miután szomját kellőleg lecsillapította az evéshez fogott, de vágó eszöskéje nem volt mivel kenyérét és szalonaját felszelelte volna, két tébat PAPP TODÓRNÉ, ki egy jókora konyha kést adott SIKÓ PÁL uramnak. Falatozás után SIKÓ uram a kést elfelejtette vissza adni a fogadósnak és szépen beillesztette azt a csizmaszárába és odább állott vele. A fogadósné utána ment követelve a kölcsön adott eszök visszaszadását, de SIKÓ nem akarta vissza adni. Erre dulkodni kezdtek és SIKÓ a fogadósné melkbe tötte, mire az asszony a SIKÓ csizmaszárába dugott kést hirtelen kirántotta s azzal SIKÓ arczát majdnem egész hosszában elvágta.

— **Hideg van.** Benceze ZSIGA várfalvi lakos is érezte, hogy nagyon hideg van s ezen segitendő a temető kerítés egy részét ellopja, majd Veres Samu szőlőkarót dezmálta meg. A csendőrség azonban

Ujévi üdvözlő kártyák, névjegyek nagy választékban 100 drt 50 krtól feljebb. Megrendelőre azonnal készített!

Fűsey és Sztupjár, ezelőtt Harmath J. könyv-, papírkereskedésében Tordán.

kinyomozta s Bence Zsiga tőredelmesen bevallotta, hogy a falópasokat bizony ő követte el, de csak azért, mert fázt.

— Felhívtések. — A *Torockói David Ferencz félszékely vegyes dalnok* f. h. 0-én este dal- és táncestélytlen felléptek: Dr. Fodor Mózes 2 kor, Asztalos Gábor 2 kor, Szőlősi János és Tangel József, 3 kor. 20 fil. Botár István 80 fil. Fodor András 40 fil. Zsákó Mihály 80 fil. Mészáros Farkas 1 kor. 40 fil. Németh István 80 fil. Simon József 80 fil. Németi Eliz 40 fil. Mihályfalvi Miklós 1 kor. 40 fil. Kriza Sára 40 fil. Király István 40 fil. Dr. Balogh György 40 fil. Botár István 1 kor. Veres István 40 fil. Veres Ferencz 80 fil. Veres János 80 fil. Zarándi Lípót 1 kor. 80 fil. Csiky Viktor 80 fil. Stáry Róbert 80 fil. Lakatos Györgyné 20 fil. Möricz Miklós 1 korona.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

Vörös löhere. A lefolyt héten kissé gyöngébb volt a kínálat. Amerikából hanyatló árakat jeleznek, melyek azonban nem gyakoroltak hatást az eurpai piacra. A kivétel tartózkodón viselkedik és a czégek, melyek máskor hanyatló irányzatot látva, mint a minő a jelenlegi, kedvet éreztek a vásárláshoz, ezáltal kevés érdeklődést mutatnak készletek beszerzésére. A kiliföldi tudósítások még mindig ellent mondtak, mert míg egyfelől azt jelentik, hogy Németország néhány vidékén heringszermegérse után fölszállás is lesz, addig más tuncsítástok azt jelzik, hogy ezen vidékek is bősézzel fognak szorulni. A helyföldi forgalom normális határok közt mozogott és gazdák részről szintén érkeznek már kérdészők-dések és rendelések.

Lucerna. Franciaország újabb ajánlatokkal állított be, melyeket már jobban megféléző minták kíséret, oly tételeket is melyeknek színe elég tisztes volt. Olaszország eddigi tartózkodó állásponjtját feladja, több nagyobb tételt ajánlott hanyatló árak mellett, de mivel még mindig magasok voltak a követelt árak, e tételek nem leltek vevőt. Magyar lucerna forgalma csak néhány tételre szorított, melyek a múlt heteknél olcsóbb árakon adtak el.

Baltaczin forgalma aránylag élénk, epp úgy a búkkönyv is, mind e két czikk jó árak mellett kelt.

Muharmag feunrtarjusz arfolyamát. Jégvázások 50 kilónként Budapesten értéve:

Vörös löhere elsőrendű öregszemű 70—72 kor.

Vörös löhere középminőségű 66—68 kor.

Vörös löhere gyöngébb minőségű 62—64 kor.

Lucerna magyar elsőrendű 40—42 kor.

Lucerna magyar középminőségű 38—40 kor.

Muhar 7—7½ kor.

Baltaczin 12½—14 kor.

Búkkönyv 7—7½ kor.

A Mauthon Ödön czég e lap gazda-előfizetőit kívánatra akar levélben, akár sürgönyileg teljesen költségmentesen értesíti az összes magféléknek napi árainál.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. (Topanfalu.) Megkaptuk és karácsonyi számunkban közöljük.

Zebulon. Édes Zebulon, ne bolondozzék, hát azt gondolja, hogy nem ismerik meg az ön szarka tollait és nem olvastuk már valahol az ön tárczáját, más névvel más cím alatt? Oh Zebulon, jó Zebulon!

H. L. (Kolozsvár.) Lapunk mai számában terjedelmében közöljük, a tudósítás elkésett.

Egy kis birtokosnak (M.-Döcsé.) Az egész levél érthetetlen; de különben is ilyen dolog jobban elintéz a hatóság mint az újság. Adókönyvecskéjét visszaküldjük.

B. Gy. (Torockó) Helyszükte miatt egész terjedelmében nem közölhetük.

Kiadók:

FÜSSY és SZTUPJÁR.

Egy jó családból való fiatal leány
pénztárnoki teendőkre

állandó alkalmazást talál

Bergner Mór

börzsetében Tordán.

Ajánlatok fenti czéghez kéretnek.

80

1—1

Sz. 7709—900.

ükvi

Central University Library
Arverési hirdteményi kivonat.

Dr. Vertán Endre ügyvéd által képviselt Kriszán Juon végrehajtójának Felekán Todor pusztagegrist lakos végrehajtást szentesített elteni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 333 korona 44 fillér tőke, ennek 1894. évi márczius hó 1-től járó 5% kamatal, 29 korona 80 fillér per és végrehajtási mar megállapított, valamint a jelenlegi 25 korona és a még felmerülő költségeknél és az azennel castlakozottnak kimondott dr. Patecaau Jenő ügyvéd által képviselt Germán Todor tordai lakosnak 260 korona tőke, ennek 1897 évi augusztus 10-től járó 8% kamatal 48 korona 60 fillér perköltség, továbbá 9972—900. tkvi számú árvelel kikérésért részére ezáltal megállapított 21 korona 30 fillér költség iranti követelele Kiegléltése végett az 1881. LX. t. cz. 144 §-a alapján és a 146 § értelmében a tordai kir. törvényeszek, alsójárói kir. járás-bírószg területén levő a pusztagegrist 25 telekjégvázójuknyvban A + 141/1, 142, ház és kertre 416 kor., 298 hsz. szantóra 10 kor., 492/1, hsz. szantóra 18 kor., 1273/2 hsz. szantóra 24 kor., 1343 hsz. szantóra 28 kor., 1446/1 hsz. szantóra 48 kor., 1461/1, hsz. szantóra 52 kor., 1777/1, hsz. szantóra 6 kor., összeszene 602 koronában ezenmel megállapított kikáltási árban következő feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidővel **1901. évi febr. hó 16. napjának délelőtti 9 órája** Pusztá-Egres község házához tűztek ki.

Ez árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikáltási áron alul is eladotnak.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárult 10%-ot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában kijelölt arfolyammal számított és az 1881. évi nov. 6-án 8333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 3 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött készébe letenni.

Miről érdesek eltek értesítottnek.

A kir. törvényeszek mint tkvi. hatóság, Tordán, 1900. évi október hó 17-én.

Náthé,

kir. törvszéki bíró.

67.

HÁZAIIPARI

WEIN KÁROLY és TÁRSAI

szővőgyár KÉSMÁRK

elismerő hírneves

szepességű

VÁSZON

és

DAMASZT ÁRU

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyárakból származó minden darab ára 80

azon vágjeggyel van ellátva. 1—10

HÁZAIIPARI

1709—1900

végreh. szárn.

Árverési hirdtemény.

Alóirt bírósági végrehajtó az 1881. 60. t. cz. 102. §-a értelmében eszenél közhírré teszi, hogy a tordai kir. törvényeszek 1899 évi 3304 számú végzés következtében Dr. Bogánfy Lajos ügyvéd által képviselt tordai kiségtő takarékpénztár javára Nagy Albertné és társai ellen 372 kor. a jár. erejéig 1899 augusztus hó 22-én fogantatott kiegléltési végrehajtási utján lefoglalt és 1838 kor. becsült költekezés ingóságok u. m. együtt lakó Nagy Albertné és Tolvaj Józsefnél szána, száma, 2 ökr., 1 szekér, 2 sertés és 2 malacz nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a tordai kir. járásbírószg 1899. évi II. V. 640/1 számú végzése folytán 372 kor. tőkekövetelele és járulékal erejéig Egerhegyen alperesek lakásán leendő eszközlésére **1901. évi január hó 24 napjának délelőtti 9 órája** határidővel kitűztek és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árintet ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzletés mellett, a legutóbbet igénynek szükégek esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárveresendő ingóságokat mások is le- és fellépfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Tordán, 1900. évi decz. 8. napján.

German,

kir. bir. végrehajto

85.

Jának délelőtti 9 órája Pusztasz. Királyra tüzetek ki a község házához.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikéltési áron alul is eladotnak.

Árverési szándékosok tartoznak bűntetpénz fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az

1881. évi november 6-án 3353. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikéltőt kezebe letenni.

A kir. törvénzék, mint tkvi. hatóság.

Tordán, 1900. évi okt. hó 18. án.

Máté,

51.

kir. törvéreki albiró.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidősebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhány szori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban.

Postán utánvéttel, vagy a pénz előzetes beklüldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszeráránban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nador gyógyszerárán”-ban, Váci-körút 17.

Tordán: Cs. Milke Márton és **Gajzágó Róbert** gyógyszerészei nálánál.

21 sz 7-10.

Sz. 5071-1900

tkvi.

számtalan elismerés és kitüntetés levél. Hírneműségi díjak, ösztöndíjak

szépséges csokorok alkottak.

Karácsonyi és Újévi AJÁNDÉKOK.

Fogytalanok nincsen pára

Likőrök, csomage és palacska borok.

Mint hogy én alulírott a Lipovits Ferencz-féle

czukrázdát megvettem, bátor vagyok a helyi és vidéki nagyérdemű közönségnek tudomására adni, miszerint a czukrázdám egészen a kávéháztól elkülönítve, a mai kor igényeinek megfelelőleg **ujonnan** berendeztem. Minden nap friss téztek által a közönség rendelkezésére.

Korá nreggel vajás és élesztős téztek, **valódi pozsonyi kifli**. 84 1-0

Különösen felhívom a közönség figyelmét

a Karácsonyi diós és mákos kalácsokra, melyek szegediesen lesznek készítve.

Továbbá a hab, gesztenye, csokoládé, diós, magyaros, dobos, parizer, moka stb. **tortákra**, mivel a rendelésre kiváló gondot fordítok, mind szép és pontoságra jó segédem által biztosítva vagyok, a kívánalmaknak teljesen megfelelni.

Rendelés szerint készíttetek áthuzatokat, gesztenyét és gesztenyepirát, a mi máskülömben csak vasárnap készül. Kiváló tisztelettel!

Seltes J. cukrász.

84 1-0

Almás, diós, csemee, vajás téztek.

Almás, diós, csemee, vajás téztek.

Almás, diós, csemee, vajás téztek.

Central University Library Cluj

KITÜNTETÉS:

Arany éremmel az 1900. párizsi világkiállításán az összes versenyzők között a hangszeres csoportjában.

HANGSZEREK SZÁLLÍTÁSÁÉRT ezüst éremmel.

STOWASSER J.

es. és kir. udvari hangszergyáros.

a es. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűi vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák.

Szárnykürtök.

Ösi magyar tórogató szabadtámasza.

CZIMBALMOK

Elpusztíthatatlan kitűnő erős hangú **HARMONIKÁK.**

14-15

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Tompioni és más zenekarok részére szükséges **fúvó- és vonó-hangszerek** olónyis díszeti felételek mellett, legutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legutányosabb árakon.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérletve.

Harmonika-árjegyzék külön kérésre.

Magyarország legnagyobb **fúvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.**

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kisegítő takarékpénztár végrehajtatónak Krisán Vaszília és Krisán Makavé végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a körelem következtében a végrehajtási árverés 300 korona tőke, ennek 1898. évi január hó 26-tól járó 6% kamatai, 42 kor. 60 fillér per, 48 korona 62 fillér végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 16 korona 40 fillér és a még felmerülő költségeknek kielégítése vegett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a tordai kir. törvényszék és kir. járásbírósnak erőletlen levő, a pusztaszentkirályi 16. sz., telekjegyzőkönyvben. A + 1. rsz. 45, 46, 47 hrszámok a felvett házá, kert és szántó ingatlanokból Krisán Makavét illető 2/10 rész jutaleka 270 kor. a 119, 120, 121, 122 hrsz. tó, kaszáló és szántóra egészen 138 kor., a 167 1/2, 168 hrsz. szántó és kaszálóból Krisán Makavét illető 2/10 részre 356 kor. összesen: 773 kor. kikéltési árban, a pusztaszentkirályi 46. sz. tkvben A + 125. hrsz. alatt foglalt ingatlanra egészen, melyből Krisán Makavét és Vaszília együtt 12/10 rész illeti 324 kor. megállapított kikéltési árban következő feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1901. évi febr. hó 11. nap-**

Tiszta bort, liköröket, cognacot, rumot

venni akarók, kérjenek bérmentes árjegyzéket

Székely-Borkereskedéstől
Székely-Keresztur.

16 sz. 7—10.

10 frt. bevásárlásnál karcsosnyál és újvízi ajándékok egy egész finom rendű férfi ruhára valót adunk 2 frtéért.

Dick Vilmos és Társa

első erdélyi

Divatáruháza

Tordán, Fötér (Ariesana palota).

Megérkeztek

már a meglepő szép és olcsó

Karácsonyi és újvízi ajándékoknak

alkalmas, kezdett kézi munkák, különféle diszmutárgyak és női nyakcsokrok, Blousok, Juponok.

ÁRJEGYZÉK:

Mosóparket	Mtrje	15 kr.
Finom Indigo Parket	20 "	"
Francia Parket	25 "	"
Finom Loden	25 "	"
Finom Kasau 40, 50, 60	królól feljebb.	"
Női cipők legj. minőségű	2 f. 20 królól föl.	"
Férfi cipők	2. 50 "	"
Glace koztyúk	59 "	"
Férfi ingek	55 "	"
Gallérok	12 "	"
Manchettek	20 "	"
Saját készítm. paplanok	1 f. 90 "	"
Tricot alsó ruhák	50 "	"
Berliner (Hárász) kendők	50 "	"

Mindenemű ágy és asztalmenüek.
Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy Deesen a **Scheirich Árpád-féle** csődötmenetet megvettük, a honnan az áruk a napokban ide lesznek szállítva.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan bérmentve lesznek eszközölve.

18—0.—46 sz.

FOJI LAJOS műfogásán

TORDÁN, Fötér.

MŰFOGAK és FOGSOROK

legjobban, legolcsóbban, egészen természetesen és fájdalom nélkül, jótállás mellett tétetnek be, valamint fájos fogak fájdalom nélkül kibazása, blombóza cement, ezüst és arannyal ugyazintan fogsorok tisztítása is jutányos árban eszközöltek.

A t. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

FOJI LAJOS
műfogász.

KÖSZÖNŐ IRATOK:

Foji Lajos urnak Tordán.

Foji Lajos urnak Tordán.

Köszönetemet kell e helyen is nyilvánítanom önnek, hogy több fogtechnusnál sikertelenül készített műfogaim helyett ön olyant készített, a mely legjobban szolgálatot teszi, — s mi fő — könnyű és erős — s oly jól ehetem velök, hogy azóta semmiféle gyomorbetegségem nincs.

Az ön által készített műfogak nagyon jők. Könnyűségüknek fogva jól oda tapadnak. Evénél és beszédnél nem alkalmatlan. Kezelése igen egyszerű.

Mért is önt, köszönetem elismeréséül, bárkinek ajánlhatom.

Önt ezintén ajánlhatom bárkinek.
András Aladár.

Szabó Paulin.

1—0

81

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **Klem Pál** urtól az összes tordai és környéki

TŰZIFA

készleteit és raktárait megvettem

Ez az a mai napról kezdve saját nyem alatt fogom kezelni. Tisztelettel tudatom, hogy az eddigi visszaélések és a méterek hiányai mai napról fogva megszűntek és a vevő közönség ezután tiszta méterekben lesz előékenyen kiszolgálva.

Helybell raktári árak:

1. oszt. hasított tölgyfa	1 m. 5 k.	1. oszt. hánt. tölgyf. vékony.	1 m. 5 k.
" " " " " "	erd. m. " 6 "	" " " " " " " "	" " " " " " " "
" " " " " "	erd. m. " 6 "	" " " " " " " "	" " " " " " " "
" " " " " "	köz. v. " 5, 60 f.	" " " " " " " "	" " " " " " " "
" " " " " "	erd. m. " 6, 40 f.	" " " " " " " "	" " " " " " " "

Rendeltre az erdőkhől is szállítotok hához jó minőségű tűzfát méterenként 1 koronával drágábban. A tűzfát megrendelni, előjegyezni és kifizetni **Bernád Antal** kereskedésében valamint nálam és faraktáromban is bármikor lehet eszközölni.

Sasfákat eddig nem létezett olcsó árakban szállítotok.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Tóth István.

Fatelep helyiségem a régi **Klem Pál-féle faraktár.**

5—6

47

Megjöttek és kaphatók

FÜSSY és SZTUPJÁR ezelőtt **HARMATH J.**
könyv, papír, diszműrau, gyermekjáték kereskedésében Tordán

GYERMEKJÁTÉKOK

óriási nagy választékban és olcsó árban.

Ifjusági olvasmányok, Képes és Mesés könyvek.

DISZMŰÁRUK, AJÁNDÉKTÁRGYAK u. m.

Dohányzó készletek, Hamutartók, Gyufatartók, Tintatartók, Parfüm-, Keztyű-, Gallér- és Manchett-tartó dobozok, Író aljzatok, Dohány- és Pénzes-tárczák, Toilett-tárczák, Képes levelezőlap albumok 50 królól feljebb. Fénykép-albumok. Női munkakosarak, Kotta-tartók, Papír kosarak, Kefe- és Újságtartók. Diszes kosár-árak nagy választékban.

A n. é. közönség egy próba bevásárlásnál meggyőződhetik az áruk olcsóságáról és jóságáról.